Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Aan M
Van Bescherming persoonlijke levenssfeer
Via
Kopie aan
Afgestemd met

Datum
14 maart 2025

Onze referentie
BZ2513845

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Bijlage(n)
2

nota

Reactie IOB evaluatie veiligheidsbeleid NAVO EU

Aanleiding

- IOB heeft de evaluatie van het Evaluatie van het Nederlandse buitenland- en veiligheidsbeleid ten aanzien van de EU en de NAVO in de periode 2020-2024 vastgesteld.
- Het is gebruikelijk dat het kabinet een beleidsreactie geeft.

Geadviseerd besluit

- Optie 1: Uw akkoord om het IOB rapport zelfstandig te publiceren met daarbij een beargumenteerde uitstelbrief voor de beleidsreactie (zie bijlage) en de verantwoordelijke beleidsdirectie DVB opdracht verlenen de beleidsreactie z.s.m. na de NAVO-top op te stellen.
- Optie 2: Opdracht verlenen aan de verantwoordelijke beleidsdirectie DVB om binnen de geldende termijn van drie maanden een beleidsreactie op te stellen.
- DVB geeft de voorkeur aan optie 1, gezien de vele ontwikkelingen op het internationale veiligheidsdossier en de personele inzet die dat vraagt, ook in aanloop naar de NAVO-top.

Kernpunten

- Bijgevoegde evaluatie onderzoekt het Nederlandse buitenland- en veiligheidsbeleid ten aanzien van de EU, de NAVO en de samenhang tussen beide.
- De uiterlijke publicatietermijn voor het rapport is 3 maanden nadat IOB het rapport heeft vastgesteld en intern met u deelde dd. 14 maart. Dat betekent dat het IOB rapport uiterlijk op maandag 17 juni aan de Kamer wordt verzonden (14 juni is een zaterdag).
- Een beleidsreactie bij een IOB-evaluatie is niet verplicht, maar wel gebruikelijk.
- Het kabinet heeft daarom de mogelijkheid om het rapport eerder zelfstandig naar de Kamer te sturen en een beleidsreactie later te delen.
- Het rapport wordt nog opgemaakt door IOB, en is naar verwachting eind maart/begin april gereed voor publicatie.

- Optie 1: Het rapport kan zodra de opmaak gereed is worden verzonden aan de Kamer met een uitstelbrief voor de beleidsreactie. Daarmee is het kabinet transparant over de gevonden resultaten van een onafhankelijk onderzoek en kan een reactie worden uitgesteld tot na de NAVO-top.
- Optie 2: De beleidsreactie wordt samen met het rapport uiterlijk 17 juni aan de Kamer verzonden. Daarmee wordt de beleidsreactie samen met het rapport uiterlijk een week voor de NAVO-top gepubliceerd.

Toelichting

Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen uit de evaluatie:

De hoofdconclusie is dat de Nederlandse inzet in NAVO- en EU-verband effectief is, maar dat op een aantal punten verbetering mogelijk is:

> *De Nederlandse inzet in de NAVO en de EU heeft in de onderzochte periode bijgedragen aan de veiligheid van Nederland. Zowel de diplomatieke inzet van Nederland als de kennis, menskracht en middelen die Nederland ter beschikking stelt, versterken de NAVO en de EU. Wel blijven er nog kansen onbenut. Ook ontbreekt het in de onderzochte periode aan een richtinggevende strategie op basis waarvan Nederland keuzes maakt voor de inzet in de NAVO en de EU.*

Deze conclusie is uitgewerkt tot vier deelconclusies, die hieronder in samengevatte vorm staan weergegeven.

- Deelconclusie 1. De Nederlandse inzet in de NAVO en de EU heeft in de onderzochte periode bijgedragen aan de veiligheid van Nederland. In een instabiele geopolitieke context vergt het wel voortdurende inspanning om de NAVO en EU overeenkomstig de Nederlandse belangen te versterken.
- Deelconclusie 2. De Nederlandse regering heeft in de onderzochte geen richtinggevende strategie ontwikkeld voor het bevorderen van de gewenste rol- en taakverdeling tussen de NAVO en de EU en de gewenste complementariteit van beide organisaties, op grond waarvan ons land afzonderlijke prioriteiten voor en inzet in de EU en NAVO zou kunnen bepalen.
- Deelconclusie 3. De Nederlandse diplomatieke inzet in NAVO- en EU-verband is overwegend effectief, maar er zijn mogelijkheden om meer invloed uit te oefenen.
- Deelconclusie 4. Nederland draagt met kennis, menskracht en middelen constructief bij aan versterking van het internationale veiligheidsbeleid van de EU en de NAVO, maar er blijven kansen onbenut.

Op basis van de bovenstaande deelconclusies zijn in het rapport vijf aanbevelingen geformuleerd, die in het rapport verder zijn uitgewerkt met concrete suggesties:

- Aanbeveling 1: Ontwikkel een richtinggevende Nederlandse strategie om de inzet in de EU, de NAVO en de bredere Europese veiligheidsarchitectuur te versterken en de complementariteit tussen beide organisaties te bevorderen.
- Aanbeveling 2: Versterk de Nederlandse capaciteit voor beïnvloeding van het beleid in de EU en de NAVO op het gebied van veiligheid.
- Aanbeveling 3: Blijf werken aan versterking van een Europese defensie-industrie die ten goede komt van Europese veiligheid.

- Aanbeveling 4: Blijf werken aan versterking van internationale samenwerking bij het tegengaan van hybride dreigingen en het vergroten van de weerbaarheid.
- Aanbeveling 5: Blijf werken aan het versterken van de operationele militaire capaciteit van zowel de NAVO als de EU.